

وقتی که آقای دولی بر روی بالکن مرد، به پدرم ضربه سهمگینی وارد آمد. آقای دولی نماینده فروش شرکتهای تجارتی بود با دو پسر در دومینیکن و اتومبیلی از آن خودش، و از لحاظ اجتماعی فرسنگها بالاتر از ما بود، اما فیس و افاده نداشت. آقای دولی روشنفکر بود و مثل همه روشنفکرها چیزی که بیش از همه بدان عشق می‌ورزید این بود که حرف بزند، پدرم هم به شیوه نه چندان گسترده خودش آدم اهل کتابی بود و می‌توانست قدر و ارزش گوینده بافهم و شعور را بفهمد. آقای دولی هوش سرشاری داشت. کمتر چیزی بود که در شهر اتفاق بیفتند و او چه از طریق آشنا یان شغلیش و چه از طریق برخوردهای معنوی و دوستانه اش بدان پی نبرد. شباهی پی در پی راه خانه ما را در پیش می‌گرفت تا خبرهای پشت پرده را برای پدرم بازگو کند. صدای بم پر شور و حالی داشت و لبخند هوشمندانه‌ای، و پدر که شگفتزده به حرفا یاش گوش می‌داد گاه به گاه او را کوک می‌کرد تا درباره موضوعی حرف بزند و بعد پیروزمندانه با چهره‌ای گل‌انداخته به مادرم رو می‌کرد و می‌پرسید: "می‌فهمی آقای

(البته، "به کلیسا رفتن" یک چیز بود و به تشییع جنازه رفتن یک چیز زیرا در کلیسا بعد از نماز جنازه را انتقال می‌دادند، اما رفتن به تشییع جنازه به معنای از دست دادن نصف روز حقوق بود.)

مادر افزود "مردم ما را چه می‌شناستند؟"

پدر با لحنی رنجیده و بعض به گلو گفت "بلا به دور، فکرش را بکن که اگر چنین مصیبتی برای ما پیش می‌آمد، چه قدر تسکین پیدا می‌کردیم که مردم شرکت کنند."

اگر بخواهم حق پدر را ادا کنم، باید بگویم که او همیشه حاضر بود که به خاطر همسایه پیری نصف حقوق روزانه‌اش را بر باد بدهد. نه به این علت که از مراسم کفن و دفن خیلی خوشش می‌آمد، بلکه به این دلیل که معتقد بود از هر دست که بدھی به همان دست می‌گیری، و هیچ چیز دورنمای مرگ او را تسلی بخشتر از این نمی‌کرد که تشییع جنازه‌ای درست و حسابی برایش تدارک بیینند. و اگر بخواهم در مورد مادر منصفانه قضاوت کنم، باید بگویم که او چندان نگران از دست رفتن نصف حقوق روزانه نبود، چون بالاخره بدون آن هم می‌توانستیم یک جوری سرکنیم.

می‌دانید، بزرگترین ضعف پدر میخوارگی بود. او می‌توانست ماهها، و حتی سالها، مقاومت کند، و در چنین دوره‌ای آدمی ماه‌تر از او پیدا نمی‌شد. صبح‌ها زودتر از همه از خواب بیدار می‌شد و برای مادر توی رختخوابش چای می‌برد، عصرها توی خانه می‌ماند و روزنامه می‌خواند؛ پوش را پسانداز می‌کرد و برای خودش یک دست کت و شلوار پشمی آبی و کلاه شاپوی سیاه مخصوص آدمهای اهل کسب و کار می‌خرید. او به ریش آدمهای احمقی که سرشان را می‌گرفتی پایشان، و پایشان را می‌گرفتی سرشان توی میخانه پیدا می‌شد و پولی را که با عرق انتظاری دارند.

دولی می‌خواهد چه به من بگوید؟" هنوز هم هر وقت کسی به من خبر پشت پرده‌ای می‌رساند، بارها به سر زبانم آمده که بپرسم: "این را آقای دولی به تو گفته؟"

تا زمانی که به چشم خودم ندیدم که توی تابوت قهوه‌ای رنگش دراز کشیده، و در میان انگشتان موم گونه‌اش تسبیح گل سرخی جای داده‌اند، خبر مرگش را جدی نگرفتم. حتی آن موقع هم فکر کردم که کلکی در کار است و یکی از همین شباهی تابستانی آقای دولی در درگاه خانه ماظاهر خواهد شد تا اخبار آن دنیا را برایمان بیاورد. اما پدر بسیار غمگین بود، شاید بیشتر به آن دلیل که فکر می‌کرد که دیگر هیچ کس نیست که آخرین اخبار پنهان پشت پرده شرکت را برای او بازگو کند. در بالارنی لین، تعداد کسانی که مثل آقای دولی روزنامه می‌خوانند از انگشتان دست بیشتر نمی‌شد، تازه هیچ کدام از آنها هم نمی‌توانستند این واقعیت را نادیده بگیرند که پدر کارگری بیش نیست. حتی سولیوان نجار، که هیچ پیغی نبود، خودش را یک سر و گردن از پدر بالاتر می‌دانست. به راستی رویداد غم‌انگیزی بود.

پدر روزنامه را زمین گذاشت و متکرانه گفت "ساعت دو و نیم در کوراق."

مادر با نگرانی پرسید "نکند به سرت زده که در تشییع جنازه شرکت کنی؟"

پدر که بوی مخالفت و ممانعت به مشامش خورده بود گفت "ناسلامتی از من انتظار دارند و من روی آنها را زمین نخواهم انداخت." مادر که می‌کوشید عصبانیت‌ش را مهار کند گفت "من فکر می‌کنم همان قدر از تو انتظار دارند به همراه او به کلیسا بروی که از دیگران چنین انتظاری دارند."

مادر گفت "من باید بروم خانه دانفی یک نصفه روز کار انجام بدهم.
کی از لاری مواظبت می‌کند؟"

پدر با بزرگواری گفت "خودم از لاری مواظبت می‌کنم. یک کم
بیاده روی برایش خوب است."

دیگر حرفی برای گفتن نمانده بود و گرچه همه ما می‌دانستیم که
نیازی نیست کسی از من مواظبت کند و من کاملاً می‌توانم در خانه بمانم
و سانی را هم نگهدارم، برای این در عملیات شرکتم می‌دادند که ترمز پدر
باشم. البته من در نقش ترمز هرگز نتوانسته بودم دستاوردي داشته باشم،
اما مادر هنوز هم ایمان راسخش را به من از دست نداده بود.

روز بعد، وقتی که از مدرسه به خانه آمدم، پدر قبل از من خودش را
رسانده بود و چای را برای هر دومن آماده کرده بود. در چای درست
کردن مهارت داشت، اما در مورد هر کار دیگری بسیار کند دست بود؛
طرز نان بریدنش آدم را به حیرت می‌انداخت. بعدش از شیب تپه پایین
رفتیم تا به کلیسا برسیم. پدر بهترین کت و شلوار آبی پشمیش را به تن
داشت و کلاهش را یک وری به سرش گذاشتند بود، طوری که اصلاً به
گل لگدکن‌ها نمی‌رفت. با کمال خوشحالی در میان عزاداران پیتر کراولی
را پیدا کرد. آن طور که من از برخی تجربه‌های خطرناک به شمار می‌آمد: آن
دستگیرم شده بود، پیتر از دیگر نشانه‌های خطرناک به شمار می‌آمد: آن
طور که مادر می‌گفت، از آن آدمهای پست مرده خوری بود که فقط
محض تلکه کردن نوشیدنی مجانی در تشییع جنازه‌ها شرکت می‌کرد.
حالا هم معلوم شد که اصلاً آقای دولی را نمی‌شناخته! اما پدر که او را
یکی از آدمهای احمقی می‌دانست که به جای پس انداز کردن پولشان آن
را توى عرق فروشیها خرج می‌کنند، با نگاه عاقل اندر سفیه به او توجه
نشان می‌داد. در حالی که پیتر کراولی از پول خودش چندان مایه‌ای
نمی‌گذاشت!

جبین به دست آورده بودند خرج آنجا می‌کردند می‌خندید، و گاهی برای
پر کردن یک ساعت بی‌کاری خودش قلم و کاغذ را برمی‌داشت و دقیقاً
محاسبه می‌کرد که از بابت اینکه لب به مشروب نزدی است هر هفته
چه قدر پس انداز کرده است. از آنجا که ذاتاً آدم خوشبینی بود، این مبلغ
را برای کل سالهای آینده عمرش هم محاسبه می‌کرد. کله آدم با دیدن
رقم کل به دست آمده سوت می‌کشید. در این صورت وقتی که می‌مرد
صد صد از خودش باقی گذاشته بود.

کاش می‌دانستم که این علامت خوبی نیست؛ این علامت نشان می‌داد
که او دارد از غرور نفسانی لبریز می‌شود و خودش را از همسایه‌ها یش
برتر می‌شمارد. دیر یا زود این غرور چنان پر و بالی پیدا می‌کرد که او
تصمیم می‌گرفت جشن بگیرد. بعد لبی تر می‌کرد - البته، نه ویسکی و از
این چیزها - فقط یک پیاله مشروب بی ضرر مثل آبجو لagger. در این
صورت، کار پدر دیگر تمام بود. اولی را بالا نرفته به این نتیجه می‌رسید
که چه آدم احمقی شده، دومی را می‌انداخت بالا که این موضوع را
فراموش کند و سومی را برای اینکه نتوانسته بود فراموش کند، و سرانجام
مست و تلو تلو خوران به خانه می‌آمد. از آنجا به بعدش همان طور که در
متون اخلاقی می‌نویسند، "فرو رفتن به منجلاب میخوارگی" بود. روز
بعدش سردرد شدید می‌گرفت و سر کار نمی‌رفت و مادر به تاخت
می‌رفت که برایش معذوریت بگیرد، و دو هفته بیشتر طول نمی‌کشید که
باز آس و پاس و نامنظم و افسرده شود. وقتی که میخوارگی را شروع
می‌کرد، هر چه را داشتیم و نداشتیم تا ساعت آشپزخانه را در راه
میگساری بی‌وقفه خودش به باد فنا می‌داد. من و مادر به همه مراحل این
رونده آشنا بودیم و از همه خطرهای آن آگاهی داشتیم. تشییع جنازه یکی
از آنها بود.

همینکه قبرکن‌ها نخستین بیلهای خاک را بالا انداختند، توی گوش کراولی زمزمه کرد "پیش از آنکه جمعیت پراکنده شود، ما می‌رویم دنبالشان" و، در حالی که عین بزغاله از روی تل علفی به روی تل علف دیگر جست و خیز می‌کرد، دنبال کاروان افتاد. سورچیها که احتمالاً خودشان هم در وضعیت مشابه او بودند، بدون اینکه ماهها از لب زدن به دهانه پیاله پرهیز کرده باشند، نگاههایی مشتاق داشتند.

یک نفر داد کشید "میک، کارشان دارد تمام می‌شود؟"

پدر، با لحن کسی که گویی دارد مردۀ بزرگی را بشارت می‌دهد، فریاد کشید "همۀ کارها تمام شده، مانده فقط دعاهای آخر را بخوانند!" کالسکه‌ها در انبوه غبار در چند صدمتری میخانه از برابر مانگذشتند و پدر، با آنکه در هوای گرم دچار پادرد می‌شد، در حالی که در پی دیدن هر گونه نشانه‌ای از عبور هیئت اصلی عزاداران از تپه با اضطراب از فراز شانه‌اش به جمعیت می‌نگریست، بر سرعت گامهایش افزود. معلوم است که با یک چنین جمعیتی آدم باید حالا حالاها منتظر بماند.

وقتی که ما سرانجام به میخانه رسیدیم، کالسکه‌ها در بیرون صف کشیدند و مردان سوگواری که کراوات سیاه بسته بودند محتاطانه به بانوان مرموزی که متواضعانه دستهایشان از پشت پرده‌های کشیده شده بودند. من می‌دیدم که در آنجا تمام علایم خطر با تمام قوایشان حضور دارند: روزی آفتایی، تشیع جنازه‌ای با شکوه، و یکی از ملازمان برجسته کشیشها و عرق‌فروشیها که تمام ایتزال و سبکسری ذاتی شخصیت پدر را شکوفان می‌کرد. او با احساسی که به شعفی عمیق پرسیدم "بابا، وقتی نشده که برویم خانه؟"

در حالی که از فرط هیجان چهره‌اش برق می‌زد، گفت "دو دقیقه دیگر، فقط یک بطر لیموناد می‌خوریم و می‌رویم خانه."

این رشوه بود و من این را می‌دانستم، اما چه کنم که من بچه

به نظر پدر تشیع جنازه باشکوهی بود. پیش از آنکه در زیر آفتاب بعداز ظهر ماشین نعش‌کش را مشایعت کنیم، همه چیز را بررسی کرده بود.

"پنج تا درشکه! پنج تا درشکه و شانزده تا ماشین سرپوشیده! یک نفر رئیس شورای شهر، دونفر از اعضای شورای شهر و خدا می‌داند که چندتا کشیش. من از زمان مردن ویلی مک میخانه‌چی یک چنین تشیع جنازه‌ای را توی این جاده ندیده بودم."

کراولی با صدای دورگه‌اش گفت "خوب دیگر، آدم محبوی بود."

پدر با تغیر گفت "پناه بر خدا، من که این را بهتر از تو می‌دانم. مگر این مرد بهترین دوست من نبود؟ دو شب قبل از مرگش - فقط دوشب قبل از مرگش - آمده بود خانه ما که خبرهای آن قرارداد خانه‌سازی را به من بدهد. می‌گفت آدمهای توی شرکت شب و روز دارند می‌چاپند. اما حتی من هم نمی‌توانستم تصوّر ش را بکنم که تا این حد با اینها سر و کار داشته."

پدر مثل پسر بچه‌ها قدم بر می‌داشت و از همه چیز به وجود می‌آمد: از عزاداران دیگر و از خانه‌های قشنگی که در کنار ساندیزول ساخته شده بود. من می‌دیدم که در آنجا تمام علایم خطر با تمام قوایشان حضور دارند: روزی آفتایی، تشیع جنازه‌ای با شکوه، و یکی از ملازمان برجسته کشیشها و عرق‌فروشیها که تمام ایتزال و سبکسری ذاتی شخصیت پدر را شکوفان می‌کرد. او با احساسی که به شعفی عمیق می‌مانست رفیق قدیمیش را می‌دید که به روی قبر خم شده؛ با احساس ادای وظیفه و آگاهی خوشایند از این نکته که گرچه این اوست که در عصرهای دراز تابستان برای آقای دولی بیچاره بسیار دلتگ خواهد شد، اما بار این دلتگی بر دوش اوست نه بر دوش آقای دولی بیچاره.

شالش پنهان می‌کند و می‌دود تا آن را گرو بگذارد. من هیچ وقت نمی‌توانستم با خلا آشپزخانه بدون ساعت کنار بیایم.

هنوز هم تشنام بود. متوجه شدم که اگر روی پاشنه پایم بلند شوم، دستم به جام پدرم می‌رسد و این فکر به سرم زد که اگر بفهم محتویات آن چه مزه‌ای دارد جالب خواهد بود. او پشتش را به آن کرده بود و متوجه نمی‌شد. جام را برداشتیم و با احتیاط چند جرعه از آن را مزمزه کردم. آدم از زندگیش سیر می‌شد. واقعاً تعجب می‌کردم که حتی خود او هم چطور می‌تواند یک چنین آشغالی را بخورد. با خودم می‌گفتم که لابد هیچ وقت به عمرش مزه لیموناد را نچشیده.

می‌بایست درباره مزایای لیموناد به او سفارش کنم اما او با همان حالت با شکوه خودش را رو به جلو نگه داشته بود. شنیدم که می‌گفت اضافه کردن ارکستر به تشیع جنازه بر شکوه آن افزوده بوده. دستهایش را به حالت کسی که تفنگی را وارونه به دست گرفته گذاشته بود و چند میزان از مارش عزای شوین را زمزمه کرد که کراولی در پاسخ او سرش را تکان داد. جرعه بزرگتری نوشیدم و کم کم متوجه شدم که آبجوی سیاه ممکن است مزایایی هم داشته باشد.. به گونه خوشایندی سبکبار و فلسفی شده بودم. پدر چند میزان از مارش مرگ در سال را زمزمه کرد. بار خوبی بود و تشیع جنازه بسیار خوبی و به من احساس راسخی دست داده بود که آقای دولی بیچاره را در بهشت حتماً خیلی تحويل گرفته‌اند. در عین حال، فکر می‌کردم که ممکن است به او ارکستر هم داده باشند. چون همان طور که پدر می‌گفت ارکستر شکوه و جلال را افزایش می‌داد. اما چیز جالبی که به آبجو سیاه مربوط می‌شد این بود که آدم را برکنار نگه می‌داشت، یا بهتر بگویم آدم مثل فرشته‌ای می‌شد که روی ابرها غلت می‌زند و نگاه می‌کند و می‌بیند که پاهایش را روی هم انداخته و به

ضعیف النفیسی بودم. پدر لیموناد و دو نیم لیتری آبجو سفارش داد. من تشنه بودم و به یک چشم برهم زدن نوشابه‌ام را بلعیدم. اما سبک و سیاق پدر این نبود. ماهاها پرهیزکاری در پشت سر و لذتی ابدی در پیش رو داشت. پیش را بیرون آورد، توی آن فوت کرد، پرش کرد و بعد همان طور که با چشمهای ورق‌لنگیده از بالا به آن زل زده بود با پکهای عمیق آن را گیراند. سپس عمدتاً پشتش را به لیوان آبجو کرد و با حالت آدمی که نمی‌داند نیم بطری آبجو در پشت سرش است یکی از آرنجهاش را به پیشخوان تکیه داد و توتون کف دستش را مخصوصاً پاک کرد و به زمین ریخت. عزمش را برای گذراندن شب جزم کرده بود. او همیشه تمام مراسم تشیع جنازه‌های مهمی را که در آنها شرکت کرده بود با جدیت انجام می‌داد. کالسکه‌ها عزیمت کردند و سوگواران انگشت شمار به داخل میخانه آمدند، به گونه‌ای که میخانه نیمه پر شده بود.

باز کتش را کشیدم و گفتم "بابا، نمی‌شود دیگر برویم خانه؟" با خوشروی تمام گفت "ای بابا، مادرت که حالا حالا نمی‌آید خانه. نمی‌شود بروی توی خیابان و برای خودت بازی کنی؟"

واقعاً آدم از بی‌مزگی این فکر بزرگترها، که بر اساس آن می‌شود بروی توی یک جاده غریبه و تنها بی‌با خودت بازی کنی، بین می‌کند. رفته رفته حوصله‌ام داشت مثل اغلب موقع که چنین وضعیتی پیش می‌آمد سر می‌رفت. می‌دانستم که پدر می‌تواند آن قدر پا به پا کند که شب پرسد. می‌دانستم احتمالاً باید او را سیاه‌مست از راه سرپا یین کوچه بلا رنجی بیرم خانه و در همان حال پیرزنها سرها یشان را از خانه هایشان بیرون بیاورند و بگویند "باز هم میک دلانی مست کرده." می‌دانستم که مادرم از فرط عصبانیت دیوانه خواهد شد؛ می‌دانستم که روز بعدش پدرم به سر کار نخواهد رفت؛ و هنوز هفته به پایان نرسیده، مادرم ساعت را زیر پر

کرده‌اند." و در همین لحظه بود که حقیقت رفته‌رفته بر پدرم آشکار شد. به گمانم که دیگر از ظاهر می‌شد فهمید که چشمها یم دارند قیلی ویلی می‌روند. پدر خم شد و تکانم داد.

با نگرانی پرسید "لاری، حالت خوب است؟"

پیتر کراولی هم نگاهش را به پایین و به روی من انداخت و پوزخند زد. با صدای دورگه‌اش گفت "یعنی تو می‌توانی این قدر بزنی؟" بله توانسته بودم، آن هم بدون اینکه سختم باشد. احساس کردم دارم بالا می‌آورم. پدر با وحشت تمام از ترس اینکه مباداکت و شلوار خوبش را خراب کنم، به عقب پرید و با عجله در عقبی را باز کرد.

فریاد کشید "بدوا! بدوا! بدوا!"

دیوار بیرون را دیدم که نور آفتاب آن را روشن کرده بود و برگهای عشقه آن را پوشانده بودند. شروع کردم به دویدن. نیت بدی نداشتیم، اما در اجرای آن زیاده‌روی کردم، چون یکراست خیز برداشتم به طرف دیوار و به نظرم رسید که بدجوری آن را خراب کرده‌ام. از آنجایی که همیشه بچه خیلی مؤدبی بودم، پیش از دومین حمله استفراغ، به دیوار گفتم "معذرت می‌خواهم!" پدر، که هنوز نگران کت و شلوارش بود، آمد پشت سرم و به هنگام بالا آوردن، با احتیاط نگهم داشت.

او بالحنی دلگرم‌کننده گفت "چه پسر خوبی! وقتی بالا بیاوری حالت خوب خوب می‌شود."

ای چاخان، تنها چیزی که نبودم خوب بود. همه چیز بودم، مگر خوب. همان طور که مرا به داخل بار بر می‌گرداند و کنار زنان شال به سر می‌نشاند، آروغ نمک‌نشناسانه‌ای زدم. آنها که هنوز اوقاتشان از اینکه پدرم گفته بود پیاله‌اش را سرکشیده‌اند تلخ بود، خودشان را با کراحت کنار کشیدند.

پیشخوان بار تکیه داده و، بی‌آنکه نگران جزئیات باشد، غرق در افکار عمیق و جدی و آدم‌بزرگانه درباره مرگ و زندگی است. وقتی که آدم این جوری به خودش نگاه می‌کند، چیزی طول نمی‌کشد که فکر می‌کند چه قیافه مسخره‌ای پیدا کرده. در این صورت، آدم دستپاچه می‌شود و دلش می‌خواهد کرکر بخندد. اما تازمانی که نیم بطر را تمام کنم، این مرحله هم سپری شده بود؛ برگرداندن جام به سر جای اولش سخت شده بود، چون به نظر می‌آمد که پیشخوان چنان قد کشیده که دیگر دستم به آن نمی‌رسد. دوباره دچار ملال شده بودم.

پدر با لحن بسیار محترمانه‌ای، در حالی که دستش را به پشتیش رسانده بود تا نوشیدنیش را بردارد، گفت "در هر حال، خداروح این مرد بیچاره را، هر کجا که هست، قرین رحمت کندا" مکث کرد، نخست به جام خالی و سپس به آدمهای دور و برش نگاه کرد. بعد، انگار که خودش را برای درک شوختی که کسی با او کرده است آماده می‌کند، با خوش‌اخلاقی تمام گفت "دست شما درد نکند، این را کی بالا انداخت؟" لحظه‌ای سکوت حکفرما شد که در خلال آن میخانه‌چی و پیرزنها به پدر و سپس به پیاله او نگاه کردند.

یکی از پیرزنها، با لحنی که معلوم بود به او برخورده، گفت "مرد حسابی، هیچ کس به آن دست نزده. تو فکر می‌کنی ما دزدیم؟" میخانه‌چی بالحنی متعجب گفت "هی، میک، اینجا هیچ کس چنین کاری نمی‌کند."

پدر، بالبندی که رفته‌رفته از چهره‌اش محو می‌شد، گفت "بالاخره یک نفر این کار را کرده."

یکی از پیرزنها با قیافه‌ای درهم‌کشیده نگاه شربیاری به من انداخت و گفت "اگر هم کسی خورده باشد، آنها بی که نزدیکت بوده‌اند این کار را

کراولی بازوی دیگر مرا گرفت و گفت "حالا دیگر محکم باش، تو که از آن پیشاهنگهای قدیمی هستی! سر یک دقیقه حالت خوب می‌شود." به عمرم هیچ دو تا مردی را ندیده بودم که این قدر از تأثیرات مشروب بی خبر باشند. نخستین نفسی که در هوای تازه کشیدم و گرمای آفتاب بیش از هر وقت دیگر بی‌حالم کرد و حالتم آن قدر جزر و مد پیدا کرد که دوباره پدرم شروع کرد به آه و ناله به درگاه خداوند.

"خداوندا، هنوز این همه راه باقی مانده! این چه اقبالی بود که زد پس گردنم و سر کارم نماندم! بیینم، تو نمی‌توانی مثل آدم صاف راه بروی؟" نمی‌توانستم. قشنگ می‌دیدم که همه زنهای پیر و جوان کوچه‌بلارنى، در حالی که نور خورشید چانه‌شان را گرم کرده بود، در آستانه در خانه خود تکیه داده یا روی سکوی جلو در نشسته‌اند. همگی آنها و راجیشان را قطع می‌کردند تا به منظرة عجیب دو تا مرد هشیار میانسال زل بزنند که داشتند پسر بچه مستی را که خراشی هم بر بالای چشم‌ش داشت به خانه بیرون. پدر که بر سر دوراهی میل توأم با سرافکندگی رساندن من در کوتاهترین زمان ممکن به خانه، و نیاز به توضیح به در و همسایه که تقصیر او نبوده گیر کرده بود، سرانجام، جلو در خانه خانم راج توف کرد. گروهی از پیرزنان در جلو خانه‌ای در طرف مقابل جاده ایستاده بودند. از همان اولش از شیوه نگاه کردن آنها خوشم نیامد. به طور کلی به نظر می‌آمد که توجه زیادی به من دارند. دستهایم را توی جیب شلوارم کرده بودم و به دیوار کلبه خانم راج تکیه داده بودم. در این حال داشتم ماتمزده به آقای دولی بیچاره فکر می‌کردم که توی گور سردش در کوراق خوابیده و دیگر هیچ وقت بر روی این جاده قدم نخواهد گذاشت و، دستخوش این احساسات باشکوه، شروع کردم به خواندن یکی از ترانه‌های محبوب پدر.

یکی از آنها با ترحم به من نگاه کرد و غرзд که "خدابه فریاد برسد! از چنان پدری چنین پسری باید!"

میخانه‌دار، که داشت بر روی رد پای من خاک اره می‌پاشید، با نگرانی گفت "میک، اصلاً منوع است که این بچه اینجا باشد. بهتر است سریع پریش خانه، مبادا آجانی، کسی بییندش."

پدر نگاهش را به سوی آسمان کرد و دستهایش را بی‌صدا به هم کوفت، این کاری بود که همیشه به وقت آشفته‌حالی انجام می‌داد، با آه و مادرش چه بگویم؟ و برای آنکه شال به سرها را هم بی‌نصیب نگذارد، با دندان قروچه اضافه کرد "... کاش زنها توی خانه می‌مانند و خودشان بچه‌هایشان را نگه می‌داشتند!" و رو به میخانه چی گفت "ییل، همه کالسکه‌ها رفته‌اند؟"

میخانه چی جواب داد "خیلی وقت است که کارشان تمام شده و رفته‌اند."

پدر نومیدانه گفت "می‌برمیش خانه." و مرا تهدید کرد که "دیگر هیچ وقت تو را با خودم بیرون نمی‌آورم." و در حالی که دستمال تمیزی از جیب بغلش در می‌آورد و به من می‌داد، افزود "بیا، این را بگیر و بگذار روی چشمت."

خون روی دستمال نخستین نشانه بود برای اینکه من بفهمم که زخمی شده‌ام. شقیقه‌هایم بی‌درنگ شروع به کوبیدن کردند و من این بار حق‌هق گریه را سر دادم و کار را به زوزه کشاندم.

پدر مرا به سوی در کشاند و با احتیاط گفت "هیس، هیس، هیس! هر که نداند فکر می‌کند که تو زخم شمشیر خورده‌ای. طوری نشده‌ای که وقتی بر سیم خانه می‌شویمش پاک می‌شود."

می شدند. از اینکه آدم نمی تواند لبش را تر کند، بدون اینکه همسایه ها دورش جمع شوند و مسخره اش کنند، رفته رفته خشم شدیدی از درونم می جوشید و بالا می آمد.

مشتم را به طرف آنها گره کردم و فریاد کشیدم "شماها دارید به چه کسی می خندید؟ اگر نعستان را نکشید کنار که من رد شوم، چنان می زنم پس گردتنان که از آن طرف هم دهن باز کنید و بخندید."

انگار این حرفهایی که زده بودم از حرفهای قبلیم هم به نظرشان خنده دارتر می آمد؛ هیچ وقت آدمهای به این بی تربیتی ندیده بودم، گفتم "گورتان را گم کنید، جادوگرهای عوضی!"

پدرم که دیگر به کلی دست از تظاهر به شوخی و خوشروی برداشته بود، با عصبانیت گفت "گفتم، ساکت، ساکت، ساکت!" و دستم را گرفت و مرا به زور به دنبال خودش کشاند. من از صدای قهقهه خنده زنها کلافه شده بودم. از اینکه پدر زور می گفت کلافه شده بودم. سعی کردم مقاومت کنم و از جایم جنب نخورم، اما او بسیار نیرومندتر از من بود و تنها کاری که توانستم بکنم این بود که از فراز شانه ام به پشت سر و به زنها نگاه کنم.

فریاد کشیدم "مواطبه دهستان باشید، و گرنه برمی گردم و نشانستان می دهم! درسی به اatan بدهم که دیگر مزاحم آدمهای شریف نشوید. شما بیهوده بود که می ماندید خانه و صورتهای پلشستان را می شستید."

پدر به ناله می گفت "بار آخرم بود، دیگر پشت دستم را داغ می کنم که هیچ وقت، هیچ وقت، چنین فکری به سرم نزند، حتی اگر هزار سال دیگر عمرم به دنیا باقی باشد!"

تا به امروز هم هنوز نفهمیده ام که پدر داشت برای بردن من به همراه خودش قسم می خورد و خط و نشان می کشید یا برای لب نزدن به مشروب. همان طور که داشت مرا خیرکش به داخل خانه می برد، برای

در مونونیا، مسافر گمشده / تو گور سردش شده
ولی دام که دیگر / نمی آید به سوی کینکورا باز

خانم راج گفت "ویشای طفل معصوم! چه صدای دلنشیزی دارد، خدا حفظش کند!"

خودم هم داشتم همین فکر را می گردم، به همین دلیل وقتی که پدر گفت "سیس!" و انگشتیش را به گونه تهدید آمیزی به روی من بلند کرد، خیلی تعجب کردم. انگار پدر درک نمی کرد که این آهنگ چه قدر مناسبت دارد، برای همین هم آن را با صدای بلندتر از پیش خواندم.

با تشریف "می گوییم، سیس!" و سعی کرد برای خاطر خانم راج هم که شده لبخندی بر لب بیاورد. "تقریباً، دیگر الان داریم به خانه می رسیم. بقیه راه را بغلت می کنم."

اما هر چه قدر هم که مست بودم، هنوز آن قدر عقلم می رسید که نگذارم با آن وضع خفت بار به طرف خانه خیرکشم کنم.

با جدیت گفتم "گوش کن، نمی شود دست از سر من برداری؟ من خودم می توانم قشنگ راه بروم. مشکل فقط سرم است. فقط دلم می خواهد بخوابم."

موذیانه گفت "ولی توی خانه می توانی توی رختخواب بخوابی." و کوشید که مرا بلند کند. من از صورت برافروخته اش می فهمیدم که خیلی عصبانی است.

با اخمهای درهم کشیده گفتم "یا حضرت مسیح، به خانه بروم که چه بشود؟ چرا خبر مرگتان دست از سرم بر نمی دارید؟"

نمی دام چرا این حرفها به نظر دار و دسته پیرزنها بی که در آن طرف کوچه ایستاده بودند خیلی خنده دار می آمد. تقریباً داشتند روده بر

آدمی هستی. خدا خودش تو را بیخشد که می‌روی این شندرقاز پول عرق جیبینمان را خرج عرقخوری می‌کنی و بچهات را هم جوری بار می‌آوری که یک آدم میخواره سرافکنده مثل خودت باشد."

بعدش هم گرید کنان بداتاق خواب رفت و خودش را روی زانو پرت کرد کنار تخت. به گریداش ادامه داد تا اینکه متوجه خراس بالای چشم من شد. سانی هم توی آشپزخانه بنای گریه و داد و بیداد را گذاشته بود. یک لحظه بعد پدر در حالی که کلاه کپی اش را تاروی چشمهاش پایین کشیده بود، با حالتی که معلوم بود دلش خیلی به حال خودش می‌سوزد در اتاق خواب حضور یافت.

آه و ناله کنان، گفت "بعد از این همه مصیبت که به سرم آمد، دست شما درد نکند با این جور حرف زدنتان. واقعاً حکایت آش نخورد و دهن سوخته شد. به جان عزیزت، اگر در سراسر روز یک قطره مشروب به لب من رسیده باشد. اصلاً وقتی که همه‌اش را این سرکشیده من چه طور می‌توانستم بخورم؟ اگر قرار است دلت به حال کسی بسوزد، به حال من بسوزد که همه روزم خراب شد و بعدش هم خنده‌زار کل محله شدم." اما روز بعدش، وقتی که بلند شد و بی‌سر و صدا، با سبد غذا در دست، رفت سر کارش، مادر خودش را انداخت روی من که تو رختخوابم بودم و شروع کرد به بوسیدن من. انگار اینها همه زیر سر من بوده، و پاداشش هم یک روز تعطیلی بود تا چشم بهتر بشود.

با چشمهاشی که می‌درخشد، گفت "مرد شجاع کوچولوی من! کاری که تو آنجا کردی خواست خدا بود. تو فرشته نگهبان پدرت بودی."

آنکه تصنیفی بخوانم که در خور حالت قهرمانانه ام باشد، شروع به خواند ترانه "پسران و کسفورد" کردم. کراولی که می‌دانست هوا پس است زد به چاک، و پدر لباس‌هایم را درآورد و مرا توی رختخواب خواباند. آن قدر سرگیجه داشتم که نمی‌توانستم بخوابم. خیلی سخت بود و دوباره حالم به هم خورد. پدر پارچه خیسی برداشته بود و دنبال من افتاده بود و زمین را پاک می‌کرد. با حالتی تبدار دراز کشیدم. صدای خرد کردن هیزمها را می‌شنیدم که پدر برای روشن کردن آتش دست به کار آن شده بود. بعد صدای چیدن میز غذا به گوشم خورد.

ناگهان در خانه با ضربه‌ای باز شد و مادر که سانی را به آغوش داشت با قیافه‌ای خشمگین به درون خانه آمد. او آن زن آرام و خجول همیشگی نبود، بلکه زنی شده بود وحشی و عصبانی. معلوم بود که همسایه‌ها از سیر تا پیاز را برای او تعریف کرده‌اند.

دیوانه‌وار فریاد کشید "میک دلانی، چه بلا بی سر سرم آورده‌ای؟" پدر در حالی که رقص پا می‌کرد هیس هیس کنان گفت "ساكت باش، زن، ساكت، ساكت! می‌خواهی همه در و همسایه‌ها بشنوند؟" مادر با خنده‌ای ترسناک گفت "ترس، این دفعه دیگر همه در و همسایه‌ها خبر شده‌اند. همه‌شان می‌دانند که تو به این بچه طفل معصوم تا خرخره عرق خورانده‌ای که اسباب خنده تو و آن مردک فاسد هر زه بی‌شعور بشود."

پدرم که از این شیوه وحشتتاکی که همسایه‌ها برای تفسیر بدیاری او انتخاب کرده بودند جا خورده بود، فریاد کشید "ولی من هیچ مشروبی به او ندادم که بخورد. خودش موقعی که پشتم را به او کرده بودم برداشته و سرکشیده. تو فکر می‌کنی من چه جور آدمی هستم؟"

مادر به تلخی پاسخ داد "ترس، همه الان می‌دانند که تو چه جور